

Az Országgyűlés
Törvényalkotási Bizottsága

Hivatkozási szám a TAB ülésén:
1. (T/7959.)

A bizottság
kormánypárti
tagjainak javaslata.

Javaslat módosítási szándék megfogalmazásához
a Törvényalkotási Bizottság számára
**az online csalások elleni fellépés érdekében szükséges törvények és egyéb
büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról** szóló
T/7959. számú törvényjavaslathoz

Módosítópont sorszáma: **1.**

Törvényjavaslat érintett rendelkezése: **14. § - 2013. évi CCXXXV. törvény 60. § (7)
bekezdés a) pont**

Módosítás jellege: **módosítás**

14. §

Az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény 60. § (7) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A fizetési titok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn abban az esetben sem, ha)

„a) a pénzforgalmi intézmény, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) szerinti bejelentési kötelezettségét, illetve]pénzforgalmi szolgáltató részére történő tájékoztatási kötelezettségét, [valamint] illetve csoportszinten meghatározott pénzmosás és terrorizmus-finanszírozás elleni politikához és eljáráshoz kapcsolódó kötelezettségét teljesíti,”

Módosítópont sorszáma: **2.**

Törvényjavaslat érintett rendelkezése: **Új 15. §**

Módosítás jellege: **kiegészítés**

15. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 27. alcíme a következő 67/B. §-sal egészül ki:

„67/B. §

(1) A pénzügyi szolgáltatói tevékenység - a kiegészítő pénzügyi szolgáltatás kivételével - végzésére csak olyan informatikai rendszer felhasználásával kerülhet sor, amely biztosítja a rendszerelemek zártságát, és megakadályozza az informatikai rendszerhez történő jogosulatlan hozzáférést, valamint észrevétlen módosítását. Az informatikai rendszernek meg kell felelnie az általános információbiztonsági zárttsági követelményeknek is. Ennek érdekében a hitelintézetnek adminisztratív, fizikai és logikai intézkedésekkel biztosítania kell az általános információbiztonsági zárttsági követelmények teljesülését.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelményeknek való megfelelést külső szakértő (a továbbiakban: tanúsító szervezet) által kiadott, az informatikai rendszerre vonatkozó tanúsítással kell igazolni. A tanúsító szervezettel, a tanúsítással és a tanúsítási eljárás - általános forgalmi adó nélkül számított - maximális díjával szemben támasztott követelményeket külön jogszabály határozza meg.

(3) A (2) bekezdés szerinti tanúsító szervezet írásban haladéktalanul tájékoztatja a Felügyeletet, ha a hitelintézet informatikai rendszerével kapcsolatosan olyan tényt állapít meg, amely a hitelintézet folyamatos működését kedvezőtlenül érinti vagy bűncselekmény elkövetésére, jogszabály megsértésére vagy a hitelintézet belső szabályzatának súlyos megsértésére vagy ezek veszélyére utaló körülményeket észlel.

(4) A tanúsító szervezet és alvállalkozója a vizsgált intézmény kezelésében lévő, a tanúsítás lefolytatásához szükséges adatokat - ideértve a személyes adatokat és üzleti titkokat is - a tanúsítással igazolandó követelmények teljesülésének vizsgálata céljából, a tanúsítási eljárás lefolytatásához szükséges mértékben, a tanúsítási eljárás befejezéséig jogosult kezelni, azokat harmadik személy részére nem továbbíthatja.

(5) A tanúsító szervezet és alvállalkozója köteles szabályzatban rögzíteni azon munkaköröket, amelyeket betöltő személyek a tanúsítási eljárás során az üzleti titokhoz hozzáférhetnek, annak tartalmát megismerhetik. Az eljárásban részt vevő munkatársakat a tanúsítási eljárás során tudomásukra jutott üzleti titok tekintetében titoktartási kötelezettség terheli a tanúsító szervezetnél fennálló jogviszonyuk megszűnését követően is.”

Módosítópont sorszáma: **3.**

Törvényjavaslat érintett rendelkezése: **15. § nyitó szövegrész**

Módosítás jellege: **módosítás**

15. §

A [hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: [Hpt.]) 161. § (3) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

Módosítópont sorszáma: **4.**

Törvényjavaslat érintett rendelkezése: **Új 16. §**

Módosítás jellege: **kiegészítés**

16. §

A Hpt. 290. § (1) bekezdése a következő 1) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg:)

„1) a tanúsítási eljárás – általános forgalmi adó nélkül számított – maximális díjával szemben támasztott feltételekre”

(vonatkozó részletes szabályokat.)

Módosítópont sorszáma: **5.**

Törvényjavaslat érintett rendelkezése: **Új 36. §**

Módosítás jellege: **kiegészítés**

36. §

A Be. 13. § (4) bekezdésében a „bírósg három” szövegrész helyébe a „bírósg – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – három” szöveg lép.

Módosítópont sorszáma: **6.**

Törvényjavaslat érintett rendelkezése: **37. §**

Módosítás jellege: **módosítás**

37. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2024. augusztus 1-jén lép hatályba.

(2) A 15. § és a 17. § 2025. január 17-én lép hatályba.

Indokolás

1. 1. A Javaslát célja, hogy az olyan fizetési műveletek esetében, ahol a pénzforgalmi szolgáltató ügyfele vagy a nyomozó hatóság az ügyfél által ténylegesen jóvá nem hagyott, vagy megtévesztés eredményeképpen jóváhagyott fizetési műveletről értesíti a szolgáltatót, lehetővé váljon a fizetési művelettel érintett fizetési számlákon a fizetési műveletek felfüggesztése. Cél, hogy a különböző formákban megvalósuló ügyfél-megtévesztéssel (sms, link küldése, megtévesztő bankszámlaszám küldése, adatok ügyféltől való megszerzése stb.) okozott kár ténylegesen ne tudjon teljességbe menni. Ennek lényege, hogy az észlelést követően az ügyfél vagy a nyomozó hatóság értesítésével elindul egy folyamat annak érdekében, hogy felfüggesztésre kerülhessen a jogosulatlanul továbbított pénzüsszeg, amelyet a büntetőeljárás keretei között már egy gyors hatósági beavatkozás, a fellelt bankszámlapénzek zárolása követné. A folyamat megindítása alapjául szolgáló értesítést az ügyfél formai kötöttség nélkül, míg a nyomozó hatóság kizárólag védelemmel ellátott elektronikus üzenetben teheti meg. Az új alcímben szabályozott folyamat hatálya a szolgáltatói oldalról kiterjed mindazon, a Pmt. 1. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatókra, akik ezzel egyidejűleg a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény 2. § 22. pontja alá is tartoznak. Ezzel kapcsolatban rögzíteni kell, hogy a Magyar Nemzeti Bank a Pmt. 1. § (5) bekezdése alapján

kívül esik az 1. § (1) bekezdése szerinti körön, így nem tartozik az új alcím hatálya alá sem. A védelemmel ellátott elektronikus üzenet fogalomhasználata tekintetében lényeges, hogy annak tartalmát és formáját általános jelleggel az üzenetváltásban érintett felek határozzák meg. A Pmt. hatályos 31. §-a szerint a pénzügyi információs egység a szolgáltatók által továbbítandó bejelentések esetében határozza meg az üzenet formáját azzal a céllal, hogy a pénzügyi információs egység a bejelentésre kötelezettekről elektronikusan automatikusan feldolgozható formában kapja meg az adott esetben nagy mennyiségű adatot. Az új alcím szerinti jogintézmény esetében ugyanakkor nincs törvényi szabályozás sem a nyomozó hatóságtól érkező értesítés, sem a pénzforgalmi szolgáltatók közötti tájékoztatás formai követelményeire. A szabályozás kiterjed a pénzforgalmi szolgáltatók tájékoztatásának tartalmára, azonban a formai követelményeket tekintve kizárólag arra irányul, hogy mind a nyomozó hatóság értesítése, mind a pénzforgalmi szolgáltatók közötti tájékoztatás olyan módon valósuljon meg, amely képes – észszerű keretek között – biztosítani a banki adatokhoz, banktitkokhoz való jogosulatlan hozzáférést, egyben alkalmas az értesítés, illetve a tájékoztatás hitelességének megállapítására is. Ez utóbbi követelmény az érintett szervek, illetve hatóságok közötti együttműködést, konszenzust feltételez. A fizetési számlákat érintő megszorított családi cselekmények miatti eljárás két elemből áll. Egyrészt egy hatósági eljárás, amely a pénzmosás elleni szabályozásban már meglévő bejelentési eljárás (érintett hatóság: NAV Pénzügyi Információs Egysége, továbbiakban: NAV PEI) lesz, támaszkodva a már meglévő eljárási elemekre és gyakorlatra (bejelentés). Ugyanakkor a hatékonyság fokozására egy további eljárási elemmel egészülne ki, mégpedig az érintett pénzforgalmi szolgáltatók felé irányuló tájékoztatással, amelyet a pénzforgalmi szolgáltató az ügyfél bejelentését és a NAV PEI hatóság értesítését követően tesz meg. Ehhez a banktitok és fizetési titok szabályait is ki kell egészíteni. A Pmt. 30. §-a szerinti bejelentéssel szemben lényeges különbség, hogy az új alcím szerinti eljárás szolgáltató általi megindítása az ügyfél (vagy a nyomozó hatóság) értesítése esetén mérlegelés nélkül követelmény. A visszaéléssel érintett ügyletre vonatkozó értesítés esetén a józan ész követelményének megfelelően kizárólag abban az esetben merülhet fel a mérlegelés szükségessége, ha az ügyfél nyilvánvaló tévedésben van a kezdeményezett tranzakciót illetően, mert az pl. szokásos közüzemi díj, legális kedvezményezettje részére indított tranzakció volt. Ezt meghaladó körben ugyanakkor a javasolt a szabályozás nem várja el a Pmt. hatályos 30. §-a szerinti mérlegelést, a pénzmosásra vagy más, a bejelentés alapjául szolgáló tény, adat, körülmény vonatkozásában. Az értesítést követően a sértett pénzforgalmi szolgáltatóját értelemszerűen akkor terheli tájékoztatási kötelezettség, ha a „turpis” tranzakciót a fizető fél szolgáltatója teljesítette, vagyis azt a pénzforgalmi szolgáltató saját maga, az ügyfele rendelkezésének megfelelően nem tudta megakadályozni. Ez utóbbi esetben a tranzakció megakasztásra nem az új alcím rendelkezései alapján kerül sor, ahogy a sértett bankszámlájának esetleges felfüggesztésére is az új alcím rendelkezésein kívül, az általános szabályok alapján kerülhet sor. A tájékoztatott pénzforgalmi szolgáltató szintén tovább-tájékoztatási kötelezettséggel rendelkezik, amennyiben a hozzá beérkezett pénzösszeg vonatkozásában, a beérkezést követően további tranzakcióra, tranzakciókra került sor. A pénzforgalmi csalás megelőzésének folyamatában az érintettek közötti kommunikációs folyamat egészen addig folytatódik, amíg a rendszer nem azonosítja a – végső helyen fellelt – tovább nem utalt összeget.

Az így azonosított pénzösszeg felfüggesztésének időtartama legfeljebb 4 naptári nap lehet, amellyel párhuzamosan zajlik az illetékes nyomozó hatóság előtt a büntetőeljárás (illetve annak kezdeményezése). Lényeges körülmény, hogy a felfüggesztésre az új szabályozás nem kötelezettséget, hanem lehetőséget határoz meg a pénzforgalmi szolgáltató mérlegeléséhez kötötten. E szabályozás célja, hogy az adott esetben legális tevékenységgel érintett – ugyanakkor a bűncselekményt elkövető személyek által felhasznált vagy felhasználni kívánt ún. öszvér – számlák esetében, amennyiben rendelkezésre áll a számla feletti jogellenes rendelkezést megakadályozó más megoldás is, a felfüggesztés – amely adott esetben a legális tevékenység ellehetetlenülését is eredményezhetné – ne legyen kötelező. Mindez egyedi kockázatértékelést igényel. Az új szabályozás meghatározza a NAV PEI felé teljesítendő bejelentés kötelezettjét és a bejelentés tartalmi és formai követelményeit is. A bejelentés kötelezettjei a tájékoztatott pénzforgalmi szolgáltatók. A bejelentés a Pmt. 30. §-a szerinti bejelentés, amely hivatkozás egyúttal azt is jelenti, hogy azt a Pmt. 31. §-a szerint a NAV PEI által meghatározott formai, tartalmi követelményeknek megfelelően kell teljesíteni. A bejelentés tartalmi elemeit – tekintettel arra, hogy az új eljárásban nem a pénzforgalmi szolgáltató által észlelt gyanúok, hanem egy pénzforgalmi szolgáltatótól kapott tájékoztatás alapján kerül sor – az új szabályok határozzák meg. A Pmt. 54. §-át érintő módosítás kivételt biztosít a felfedés tilalma alól a két vagy több szolgáltató közötti kommunikáció esetére. A pénzforgalmi szolgáltató és a szolgáltatót értesítő ügyfél viszonylatában a felfedés tilalma alól nem szükséges további felmentést adni. A felfedés tilalma ugyanis a pénzügyi információs egység irányába tett bejelentés vonatkozásában tiltja meg a bejelentésre vonatkozó adatok felfedését, közlését. Ezzel szemben az új alcím szerinti eljárásban a sértett által értesített pénzügyi szolgáltató nem tesz bejelentést a pénzügyi információs egységhez, a kedvezményezett bank tájékoztatására nem bejelentéssel összefüggésben, hanem az új alcím önálló felhatalmazása alapján kerül sor. Ennek megfelelően a pénzforgalmi szolgáltató – a banktitokra vonatkozó szabályok megtartásával, illetve az e titoktartási kötelezettség által korlátozott keretek között – tájékoztatást adhat az ügyfél részére az új törvényi szabályozás alapján tett intézkedéséről és annak lehetséges törvényi következményeiről. Amennyiben a tájékoztatott bankok esetében felfüggesztésre kerül sor, úgy erre nézve a felfedés tilalma – a fel nem oldott körben – már kiterjed, az ügyfél a minden bizonnyal meginduló büntetőeljárás keretei között, a büntetőeljárás szabályok szerint kaphat tájékoztatást a pénzével kapcsolatos vagyont érintő kényszerintézkedések elrendeléséről, illetve az ezekkel érintett vagyon további sorsáról. A fentiek megvalósításához az alábbi jogszabályok módosítása szükséges:

a Hpt., különös tekintettel a banktitok fogalmának meghatározására,

az Fsztv. különös tekintettel a fizetési titok fogalmának meghatározására,

a Pmt., kiegészítve a jóvá nem hagyott fizetési műveletekre vonatkozóan.

E szabályok módosítása egyértelművé teszi, hogy a pénzforgalmi intézmény, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény a Pmt. szerinti három – bejelentési, tájékoztatási, illetve csoportszinten meghatározott – kötelezettség akár egymás mellett, akár egymástól elkülönülten történő teljesítése, minden esetben felmentést ad a banktitok, illetve a fizetési titok megtartásának kötelezettsége alól. 2. A Hpt. 162. § (5) bekezdésének hatályos szövege a Be. 262. § (3) bekezdésére hivatkozva szabályozza, hogy a pénzügyi intézmény az ügyészség engedélye

nélkül is köteles a sürgős adatszolgáltatás kérést teljesíteni az általa kezelt, banktitoknak minősülő adatokra vonatkozóan. A Be. 262. §-ának módosulásával bővül az a kör, amikor a nyomozó hatóság és a rendőrség belső bűnmegelőzési és büntetőeljárás feladatokat ellátó szerve, valamint a rendőrség terrorizmust elhárító szerve ügyészségi engedély nélkül is kérhet adatszolgáltatást. Ezeket az eseteket a Be. 262. § (4) és (5) bekezdése tartalmazza. A kibővülő esetkörben is egyértelmű kell, hogy legyen, hogy a pénzügyi intézmény az ilyen, ügyészségi engedély nélküli adatszolgáltatás kérést is köteles teljesíteni, ezért szükséges a Hpt. 162. § (5) bekezdésében a Be.-t érintő hivatkozás kiegészítése.

2. Technikai, szövegpontosító módosítás, mely a HHSZ 44. § (1) bekezdésében meghatározott követelmények érvényesítése miatt nyilvánvalóan szükséges.

3. Technikai, szövegpontosító módosítás.

4. Technikai, szövegpontosító módosítás, mely a HHSZ 44. § (1) bekezdésében meghatározott követelmények érvényesítése miatt nyilvánvalóan szükséges.

5. A 2021 előtti eljárási szabályok a Kúria általában három – kivételesen, így az ügy különös bonyolultsága vagy kiemelt társadalmi jelentősége esetén öt – hivatásos bíróból álló tanácsainak eljárását írták elő azzal, hogy az öt tagú tanács elé utalást a tanács elnöke egy személyben, csak az adott ügyre vonatkozóan rendelhetette el. Ehhez képest a történeti alkotmány időszakában nagy létszámú tanácsok működtek, és más országoknak is az a gyakorlata, hogy a legfelsőbb szinten ítélkező bíróságokon nagy létszámú tanácsok járnak el. Az elmúlt évek jogalkotásának eredményeként kezdetét vette a hagyományos megoldáshoz való visszatérés. Első lépésként a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvénynek (a továbbiakban: Bszi.) – az egyes igazságügyi törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény 53. § b) pontjával módosított – 45. § (2) bekezdése módosult, amely szerint 2021. január 1-jétől a Kúria önkormányzati tanácsa öt bíró tagból áll. Ezzel egy időben – ugyanazon módosító törvény 39. §-ával megállapított szöveg szerint – a Bszi. 10. § (2) bekezdése feljogosította a Kúria elnökét arra, hogy egy vagy több szakágat érintően, az érintett kollégium véleményét kikérve dönthessen úgy, hogy egyes eljárásokban kizárólag öttagú tanácsok járnak el. A módosítás indokolása szerint a nagyobb létszámú kúriai tanácsok eljárására áttérés ütemezésének és időpontjának meghatározását az Országgyűlés azért bízta a Kúria elnökére, mert a Covid-19 járvány hatásai miatt az ügyérkezési adatok nem voltak alkalmasak arra, hogy az ügyterhelésre vonatkozó hatásvizsgálat alapjául szolgáljanak. Az öttagú tanácsok kötelező – immár az eljárási törvényekben elrendelt – bevezetése eszerint akkor oldható meg, ha a fokozatos bevezetés az elérni kívánt eredményre vezet. A Kúria elnöke az önkormányzati tanács, majd a közigazgatási perrendtartásban 2022. március 1-jén történt törvényi változás nyomán bevezetett öt hivatásos bíróból álló tanácsok működésével kapcsolatban pozitív szakmai–tartalmi tapasztalatokról számolt be, amely alapján már nincs akadálya annak, hogy a Kúria polgári és a büntető ügyszakában is folytatódjon az áttérés az öttagú tanácsban történő ítélkezésre. Az alkotmányossági szempontokra figyelemmel a büntetőeljárást érintő módosítás normatív alapon határozza meg, hogy a Kúria mikor jár el öttagú tanácsban. A módosítás a Kúria büntető ügyszakában folyó ítélkező tevékenységen belül az ügydöntő határozatokkal szemben bejelentett rendes és rendkívüli jogorvoslatok, valamint a törvényesség érdekében bejelentett rendkívüli jogorvoslat esetében vezeti be főszabályként az öt hivatásos bíróból álló

tanács eljárását. A Be. szabályozási logikájából következik, hogy a harmadfokú eljárásra utaló rendelkezés alapján a Kúria a Be. Tizenhetedik Részében foglalt valamennyi esetben öttagú tanácsban jár el.

6. Technikai, szövegpontosító módosítás.